

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoο.gr

Περίοδος Δ' - "Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2227	Κυριακὴ Γ' Λουκᾶ (Λουκ. 7,11-16) 6 Ὀκτωβρίου 2019 πρῶι	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ὁ θάνατος

Ἀκούσατε, ἀγαπητοί μου, τὸ ἱερὸ εὐαγγέλιο. Δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμον βιβλίον ἀνώτερον ἀπὸ τὸ **Εὐαγγέλιο**. Νὰ μὴν τ' ἀκοῦμε μόνο τὴν Κυριακὴ· νὰ ὑπάρχη καὶ στὸ σπίτι, κάθε μέρα ὁ πατέρας νὰ διαβάζη ἓνα κομμάτι, νὰ τ' ἀκοῦνε ἡ γυναίκα καὶ τὰ παιδιά. Ὅπου ὑπάρχει τὸ Εὐαγγέλιο, ἐκεῖ διάβολος δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ.

● Τὸ εὐαγγέλιο λοιπὸν σήμερον μᾶς ὁμιλεῖ γιὰ κάτι ποῦ οἱ ἄνθρωποι ἀποφεύγουμε νὰ μιλήσουμε. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε τὴ γλῶσσα κ' οἱ ἄνθρωποι μιλᾶνε ἀπ' τὸ πρῶι ὡς τὸ βράδυ. Μιλᾶνε στὸ σπίτι, στὸ καφενεῖο, στὸ δρόμο, στὰ σχολεῖα, στὰ πανεπιστήμια... Γιὰ τί μιλᾶνε; Γιὰ λεφτά, ἐπιστήμες, γνῶσι καὶ γράμματα· γιὰ γάμους, συνοικέσια, διαζύγια· γιὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, πολιτικὴ, ποδόσφαιρο - μπάλλα... Γιὰ ὅλα μιλᾶνε, καὶ μόνο γιὰ ἓνα δὲν τολμοῦν νὰ μιλήσουν. Ποιὸ εἶν' αὐτό, ποῦ ὁ ἄνθρωπος ὁ τόσο φλύαρος δὲν τολμᾷ νὰ τὸ φέρῃ στὸ λόγο του; Εἶνε κάτι ἐκατὸ τοῖς ἐκατὸ βέβαιο. Ποιὸ δηλαδὴ· ὅτι ὅλοι ἐμεῖς θὰ ἔρθῃ μιὰ ὥρα ποῦ **θὰ πεθάνουμε**· εἶνε ὁ θάνατος!

Γιὰ τὸ θάνατο δὲν μιλάει κανεὶς λοιπὸν. Ἀποφεύγουν. Στὶς σύγχρονες πολιτείες, ποῦ ὑπάρχουν γραφεῖα κηδεῶν, ἐπιβλήθηκε πλεον νὰ μὴν τὰ λένε «γραφεῖα κηδεῶν», ἀλλὰ νὰ τὰ λένε «**γραφεῖα τελετῶν**», γιὰ νὰ μὴν ταραζώνται οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν ἐνθύμησι τοῦ θανάτου. Ἐπίσης, ἐνῶ παλαιότερα **τὸ νεκρὸ** τὸν εἶχαν ἀσκέπαστο, ὥστε νὰ τὸν βλέπουμε καὶ νὰ λέμε «**Ματαιότης ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης**» (Ἐκκλ. 1,2-12,8), **τώρα τὸν σκεπάζουν** νὰ μὴν τὸν βλέπουν καὶ λυποῦνται. Ἐπίσης, ἐνῶ ἄλλοτε τὰ φέρετρα τὰ ἐβγαζαν ἔξω ἀπὸ τὰ καταστήματα τῶν γραφείων, τώρα τὰ κρύβουν μέσα. Ἀποφεύγουν ὅ,τι θυμίζει θάνατο. Πολλοὶ ἐπίσης –δὲν ξέρω ἂν τὸ κάνετε κ' ἐσεῖς–, ἅμα ἀκούσουν τὴ λέξι θάνατος, λένε «**Χτύπα ξύλο**», νομίζοντας πῶς ἔτσι φεύγει τάχα ὁ θάνατος.

Ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν γιὰτὶ ὁ θάνατος προ-

καλεῖ δυσφορία, φόβος καὶ τρόμος. Γιὰτὶ ἄραγε; Διότι ὁ θάνατος εἶνε κάτι ἀντίθετο μὲ τὴ φύσιν μας. **Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε νὰ ἔνε ἀθάνατος**, ὅπως καὶ οἱ ἄγγελοι, νὰ μὴν πεθάνῃ ποτέ. Δυστυχῶς **ὅμως ἡμάρτησε**. Καὶ ὅπως ὅταν στὸ μῆλο μπῆ σκουλήκι τὸ μῆλο σαπίζει καὶ κοντὰ σ' αὐτὸ σαπίζουν καὶ τ' ἄλλα μῆλα ποῦ ἔνε στὸ καλάθι, ἔτσι ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ μπῆκε ἡ ἁμαρτία στὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐᾶ ἄλλαξε ἡ φύσι τοῦ ἀνθρώπου· **ἡ ἁμαρτία ἔφθειρε** τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν καὶ διανοητικὴν ἰκανότητάς του, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἰσέλθῃ **ἡ ἀσθένεια** καὶ τελικὰ νὰ ἔλθῃ **ὁ θάνατος**. «**Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος**» (Ρωμ. 6,23)· ἡ ἁμαρτία προκάλεσε τὴν ἀσθένεια, τὴ φθορὰ καὶ τὸ θάνατο.

Ἀπὸ τότε ὁ θάνατος ἔγινε **κυρίαρχος βασιλιᾶς** τοῦ κόσμου, ὁ **χάρος** ποῦ λένε. Ἐνοσκήπτει παντοῦ, σὲ ὅποιαδήποτε ὥρα καὶ σὲ ὅποιονδήποτε ἄνθρωπο. Ἀρπάζει τὸν ἀσπρομάλλη γέρο ἀλλὰ καὶ τὸ χαριτωμένο παιδάκι ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας, τὸν φτωχὸ ἀλλὰ καὶ τὸν πλούσιον, τὸν ἀγράμματο ποῦ δὲν ξέρει νὰ βάλῃ τὴν ὑπογραφή του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιστήμονα ποῦ στέλνει πυραύλους καὶ διαστημόπλοια σὲ ἄλλους πλανῆτες, τὸν στρατιώτη ἀλλὰ καὶ τὸ στρατηγὸ καὶ τὸ βασιλιᾶ. Ὑπῆρχε ἄλλος πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρον, ποῦ ἔφτασε τόσο μακριά; καὶ ὅμως ἦρθε στιγμή ποῦ πέθανε κι αὐτός· καὶ ἐκεῖνον ποῦ δὲν τὸν χωροῦσε ὁ κόσμος, τὸν χώρεσε ἓνας λάκκος δυὸ μέτρα· ἐκεῖ μέσα μπῆκε. «**Ματαιότης ματαιοτήτων τὰ πάντα ματαιότης**».

Ὁ θάνατος, ὅπως εἶπαμε, προκαλεῖ **ἀνησυχία**. Καὶ ὅπως ὅταν φυσᾷ ἄνεμος στὸ δάσος σείονται ὅλα τὰ φύλλα, ἔτσι καὶ ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου ταραίζει ὅλο τὸν κόσμον. Ὁ θάνατος δημιουργεῖ **φόβος καὶ τρόμος**. Γι' αὐτό, ὅταν κάποιος πεθάνῃ, κοιτάζουν νὰ τὸν θάψουν ἄρον-ἄρον, τὸ συντομώτερον, ἐνῶ παλαιότερα τὸν κρατοῦσαν. Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς λέει· Τὸ νεκρὸ «**νὰ μὴ τὸν θάπτετε, ἀλλὰ νὰ τὸν φυ-**

λάττετε είκοσιτέσσαρες ώρες· και να μαζεύεσθε όλιοι, μικροί και μεγάλοι, και να τον στοχάζεσθε καλά, διότι καλύτερος διδάσκαλος δέν είνε άλλος από τον θάνατον» (ήμέτ. έργ. σσ. 120-121).

Κάποιοι, από άγωνία για τους κεκοιμημένους, κάνουν τή μεγάλη άμαρτία να καταφεύγουν στον δαίμονα, πηγαίνουν δηλαδή σε **μέντιουμ**, στους πνευματιστάς· και τους πληρώνουν άδρά, για να μάθουν «ειδήσεις» για εκείνους που έχουν περάσει τή γέφυρα του θανάτου. Προσοχή, ό διάβολος έξαπατά και παραπλανά!

● Άλλά σήμερα τί μάς λέει τó εύαγγέλιο για τó θάνατο; Μία μεγάλη εύχάριστη είδησι· ότι **κάποιος νίκησε τó χάρο**. Ποιός είν' αυτός; Ένας, κανείς άλλος· ούτε πλούσιος, ούτε βασιλιάς, ούτε σοφός. Προσπαθει ή έπιστήμη να νικήση τó θάνατο· αδύνατον. Μόνο **ό Χριστός** πάλεψε μαζί του και τόν νίκησε. **Πολλές φορές** τόν νίκησε, όπως βλέπουμε στο εύαγγέλιο.

✓ Μία φορά ήταν όταν πήγε στο σπίτι ένός άρχοντα και βρήκε τó **κορίτσι** του πεθαμένο. Και όπως ή μάνα ξυπνάει τó παιδί, έτσι ό Κύριος άνέστησε τó κορίτσι. «*Η παις, έγείρου*», τής είπε, και ή νεκρή άναστήθηκε (Λουκ. 8,54).

✓ Η δεύτερη φορά είνε αυτή που περιγράφει σήμερα τó εύαγγέλιο, που ό Χριστός άνέστησε τó **γυιό** μίας χήρας γυναίκας στην πόλι Ναίν. Καθώς πλησίαζε εκεί, άκουσε θρήνο και κοπετό· γινόταν κηδεία. Πίσω άπ' τó νεκρό έκλαιγε ή μάνα γοερά, και κόσμος πολυς άκολουθούσε. Ό Χριστός σταμάτησε, πλησίασε στο φέρετρο και λέει στη γυναίκα· Μην κλαίς. Έπειτα με ένα λόγο, «*Νεανίσκε, σοι λέγω, έγέρθητι*» (Λουκ. 7,14) —άς μην πιστεύουν οί άπιστοι, δικαίωμά τους, έμεις πιστεύουμε—, άμέσως τó παιδί, λές και τó πέρασε ήλεκτρικό ρεύμα, ζωντάνεψε και ανακάθησε μέσα στην κάσσα. Και είδαν τó θαύμα όχι ένας και δυο άλλα πληθος κόσμου, που πίστεψαν και δόξαζαν τó Θεό.

✓ Τó τρίτο θαύμα έγινε πριν τήν ήμέρα των Βαίων. Ό Χριστός πήγε στο νεκροταφείο, όπου ήταν θαμμένος ένας φίλος του πρό τεσσάρων ήμερών. Προσευχήθηκε και φώναξε δυνατά «*Λάζαρε, δεύρο έξω*» (ΐω. 11,43)· κι ό Λάζαρος άναστήθηκε και βγήκε από τó μνήμα.

✓ Άλλά και τή Μεγάλη Παρασκευή, ένω ό Χριστός ήταν στο σταυρό κι ό ήλιος σκοτίστηκε και ή γή σειστήκε, όταν είπε τó «*Τετέλεσται*» (ΐω. 19,30), τά μνήματα άνοιξαν, βγήκαν νεκροί και παρουσιάστηκαν σε πολλούς (βλ. Ματθ. 27,52-53).

✓ Άλλά τó άκόμη πιό μεγάλο, που μάς πείθει πλέον έκατό τοίς έκατό ότι υπάρχει άνάστασις, ποιό είνε; Είνε αυτό που έορτάζουμε κάθε Κυριακή· ότι **ό Χριστός άναστήθηκε ό ίδιος**,

με σφραγισμένο τόν τάφο άναστήθηκε, βγήκε από τó μνήμα και έμφανίστηκε στους μαθητάς.

Άφού λοιπόν ό Χριστός άναστήθηκε, όσοι πιστεύουν σ' αυτόν μην κλαίνε τους νεκρούς άπαρηγόρητα, μη πενθούν χωρίς έλπίδα. Σε κάποια μέρη έχουν τήν κακή συνήθεια, στο πένθος να μην πατάνε στην έκκλησία, λές και ό ναός είνε τόπος διασκεδάσεως. Η Έκκλησία είνε ή μάνα που παρηγορεί· τότε άκριβώς, τόν καιρό του πένθους, έχεις ανάγκη να 'σαι κοντά της. **Σατανικά έθιμα** αυτά, με τά όποία ό πονηρός ξεκόβει τους άνθρώπους από τó Θεό.

● **Τί είνε**, αγαπητοί μου, **ό θάνατος**; Ό άγιος Κοσμάς ό Αίτωλός λέει· «*Όταν κοιμώμεθα δέν είμεθα ώσαν άποθαμένοι; Ό ύπνος τί είνε; Μικρός θάνατος, και ό θάνατος μεγάλος ύπνος*» (ήμέτ. έργ. σ. 176). Η μάνα όταν βλέπη τó παιδάκι να κοιμάται δέν κλαίει· ξέρει ότι άναπαύεται και τó πρωί θ' άνοιξη τά ματάκια του. Έτσι και ό θάνατος· ένας ύπνος είνε, και κάθε ξύπνημα μία άνάστασις. Ό άνθρωπος δέν είνε σαν τά ζώα· έχει μεγαλειό, πλάστηκε για τήν αιωνιότητα, δέν τελειώνει με τó φτυάρι του νεκροθάφτη.

Τί άλλο είνε ό θάνατος; Μία **άλλαγή κατοικίας**. Φεύγεις από ένα σπίτι παλιό και πηγαίνεις σε ένα καινούργιο· φεύγουμε από τήν καλύβα αυτής τής γής, για να πάμε στα παλάτια του ουρανού· αυτό πιστεύουμε. Όπως όταν κάποιος φεύγη στο έξωτερικό ξέρετε ότι ζη εκεί, και άν μάλιστα μάθετε ότι περνάει καλά χείρεστε, έτσι και εδώ. Όσο είστε βέβαιοι ότι υπάρχει Άμερική, τόσο να είστε βέβαιοι ότι υπάρχει ό άλλος κόσμος. Ναί!

Έχουμε καμμιά άπόδειξι; Κάθε βήμα και άπόδειξι. Είνε Όκτώβριος και βλέπω τά χωράφια σπαρμένα. Ό γεωργός θάβει τó σπόρο στη γή να σαπίση, και από τόν σάπιο σπόρο βγαίνει κατόπιν ένα ώραίο στάχυ ή λουλούδι ή δέντρο. Έτσι κ' έμεις, λέει ό άπόστολος Παύλος, με τήν ταφή σαπίζουμε μέσ' στη γή σαν τόν σπόρο, και με τήν άνάστασι θά βγή κατόπιν ό καινούργιος άνθρωπος (βλ. Α' Κορ. 15,37-38). Αυτή είνε ή πίστι μας. «*Προσδοκώ άνάστασιν νεκρών*» (Σύμβ. πίστ. 11). Έτσι ζούσαν οί παλαιότεροι και γι' αυτό εύχονταν μεταξύ τους «**Καλή ψυχή!**».

* * *

Τό πρακτικό δίδαγμα ποιό είνε, άδελφοί μου; Δέν ξέρουμε πότε θά πεθάνουμε, άγνωστη ή ώρα. **Να είμαστε λοιπόν έτοιμοι. Τά εισιτήριά σας, τά εισιτήριά μας!** Τό δε εισιτήριο γράφει· πίστις, μετάνοια, αγάπη, έργα καλά. Κι όταν έρθη ή ώρα, να ποῦμε κ' έμεις «*Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης έν τή βασιλεία σου*» (Λουκ. 23,42).

(†) **έπίσκοπος Αύγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - "Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2229	Κυριακὴ Δ' Λουκ. ἢ Πατ. Ζ' Οἰκ. Συν. (Λκ 8,4-15) 13 Ὀκτωβρίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Τὰ τέσσερα ἐδάφη γῆς

«Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν...· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν...· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν...· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν...» (Λουκ. 8,5-8)

Βρισκόμαστε, ἀγαπητοί μου, στὸ **φθινόπωρο**, στὴ μία δηλαδὴ ἀπὸ τὶς τέσσερις ἐποχές πού διαιρεῖται τὸ ἔτος. Αὐτὴ ἡ διαίρεσι τοῦ χρόνου σὲ τέσσερις ἐποχές εἶνε ἔργο τῆς θείας σοφίας. Φανταστῆτε νὰ εἴχαμε μόνο χειμῶνα· θὰ ἦμασταν Βόρειος πόλος. Ἡ φανταστῆτε νὰ εἴχαμε μόνο θέρος κι ὁ ἥλιος νὰ καίη τὴ γῆ· θὰ ἦμασταν σὰν διακεκαυμένη ζώνη. Ἐναλλάσσονται οἱ ἐποχές, κι αὐτὸ εἶνε μία ἀπόδειξις τῆς θεϊκῆς ἀγάπης γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Τὸ φθινόπωρο τὸ θερμόμετρο πέφτει, ὁ ἀέρας γίνεται ψυχρότερος, ὁ οὐρανὸς γεμίζει σύννεφα καὶ πέφτουν οἱ πρῶτες βροχές. Αὐτὲς οἱ σταλαγματιές τῆς βροχῆς εἶνε εὐλογία Θεοῦ· ἀξίζουν παραπάνω κι ἀπὸ χρυσάφι. **Οἱ γεωργοὶ** περιμένουν αὐτὴ τὴ βροχή· τὸ ξερὸ χῶμα ρουφάει τὸ νερό, μαλακώνει, καὶ αὐτοὶ βγαίνουν στὰ χωράφια, σκάβουν μὲ τὰ ἀλέτρια ἢ τὰ τρακτέρ, ἀνοίγουν αὐλάκια βαθειὰ στὴ γῆ, καὶ **σπέρνουν τὸ σπόρο** τὸν πολύτιμο. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ σπόρο βγαίνουν τὰ στάχια, ἀπὸ τὰ στάχια γίνεται ὁ καρπὸς - τὸ σιτάρι, ἀπὸ τὸ σιτάρι τὸ ἀλεύρι, κι ἀπὸ τὸ ἀλεύρι τὸ ψωμί, τὸ τόσο ἀναγκαῖο γιὰ τὴν τροφή τοῦ ἀνθρώπου, ὄλου τοῦ κόσμου. «*Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον*» (Ματθ. 6,11).

Ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ ἰδιαίτερος τὴν γεωργία καὶ εὐλογεῖ τὰ χωράφια. Γι' αὐτὸ βλέπετε συχνὰ στὴν ἐκκλησία ἀναπέμπουμε εἰδικὸ αἶτημα καὶ λέμε· «*Υπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*» (θ. Λεϊτ. κ.ά.).

Τὸ φθινόπωρο λοιπόν, στὴν κατάλληλη ἐποχή, ὠρίσε ἡ Ἐκκλησία μας νὰ διαβάζεται στὴ λατρεία καὶ ἡ ὠραιότατη **παραβολὴ τοῦ Σπορέως** (βλ. Λουκ. 8,4-15). Εἶνε γνωστὴ. Τί μᾶς λέει;

«Ἐξῆλθεν», λέει, βγήκε δηλαδὴ, κάποιος

«νὰ σπείρη τὸν σπόρο του». Ἐνα μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσε στὸ δρόμο τὸν πατημένο· δὲν φύτρωσε, καὶ ἦρθαν «*τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ* καὶ τὸν ἔφαγαν». Ἄλλο μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσε σὲ γῆ γεμάτη πέτρες· καὶ φύτρωσε μὲν, ἀλλὰ «*ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα*». Τὸ τρίτο μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσε σὲ γῆ γεμάτη ἀγκάθια, ἀλλ' αὐτὰ μεγάλωσαν καὶ τὸν ἐπνίξαν. Καὶ μόνο ἓνα μέρος τοῦ σπόρου, τὸ τελευταῖο, ἔπεσε σὲ καλὸ χῶμα· αὐτὸ φύτρωσε καὶ ἔδωσε «*καρπὸν ἑκατονταπλασίονα*» (ἐ.ά.).

Αὐτὴ εἶνε ἡ παραβολή. Ποιὸ τὸ νόημά της; Ἄλλα λέει ὁ Κύριος καὶ ἄλλα ἐννοεῖ. Ποιὸς εἶνε ὁ σποριάς, αὐτὸς πού βγήκε νὰ σπείρη τὸν σπόρο του; Ποιὸς εἶνε ὁ σπόρος; Καὶ ποιὰ εἶνε αὐτὰ **τὰ τέσσερα ἐδάφη** τῆς παραβολῆς; Ὁ σπορευὴς αὐτὸς εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, πού ἦρθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐδῶ στὴ γῆ. Ὁ σπόρος πού ἔσπειρε εἶνε ὄχι φυσικὸς ἀλλὰ ὑπερφυσικὸς, σπόρος οὐράνιος· εἶνε τὸ εὐαγγελίό του, ἡ διδασκαλία, τὸ κήρυγμά του. Ἐσπειρε, ἀλλὰ ὁ σπόρος του, τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, δὲν ἔχει παντοῦ τὴν ἴδια ἀπόδοσι. Ἄλλοῦ καρποφορεῖ, ἄλλοῦ δὲν καρποφορεῖ· γιατί ὅλοι ἀκοῦνε, ἀλλ' ὄχι μὲ τὴν ἴδια διὰθεσι. Σύμφωνα μὲ τὴν παραβολὴ διακρίνουμε **τέσσερις κατηγορίες ἀκροατῶν**.

1. Ἡ πρώτη κατηγορία τῶν ἀκροατῶν εἶνε αὐτοὶ πού μοιάζουν μὲ τὸ **δρόμο** πού ἔπεσε ὁ σπόρος. Ποιοὶ εἶν' αὐτοί; Αὐτοὶ εἶνε τὰ ὑπερφύλα πνεύματα, οἱ ἀλαζόνες, **οἱ ὑπερήφανοι**, ἄνθρωποι μὲ σκληρὴ καρδιά. Ἀκοῦνε τὸ λόγο, μὰ δὲν δίνουν καμμιά σημασία. Καγχάζουν, κοροϊδεοῦν τὸν κήρυκα τοῦ εὐαγγελίου· ἔχουν ἐγωϊσμό. Πῆγαν στὰ σχολεῖα, ἔμαθαν μερικὰ κολλυβογράμματα, πήραν ἓνα δίπλωμα μὲ χίλια βάσανα. Αὐτοὶ λοιπόν ἐμπαίζουν τὰ ὄσια καὶ ἱερά. Ἄκου ἐκεῖ, σοῦ λέει, νὰ πάω ν' ἀκού-

σω κήρυγμα ἀπ' τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας! αὐτὰ εἶνε γιὰ μικρὰ παιδιά, γιὰ γέροντες καὶ γριές. Ἐγὼ εἶμαι ἐπιστήμονας!... Τοὺς διαψεύδουν ὁμῶς τὰ γεγονότα· ἡ ἐπιστήμη, οἱ ἀληθινοὶ ἐπιστήμονες, αὐτοὶ ποὺ ἔκαναν τὶς ἀνακαλύψεις, πιστεύουν καὶ θαυμάζουν τὸ Χριστό.

2. Ἡ δεύτερη κατηγορία εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ μοιάζουν μὲ **γῆ πετρώδη**, γεμάτη λιθάρια, ὅπου φύτρωσε μὲν ὁ σπόρος τοῦ θεοῦ λόγου, ἀλλὰ «*ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα*». Ποιοὶ εἶν' αὐτοί; Διαφέρουν ἀπὸ τοὺς πρώτους. Αὐτοὶ ἀκοῦνε, προσέχουν, ἐνθουσιάζονται, δακρύνουν, ἀποφασίζουν ν' ἀκολουθήσουν τὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τὸν ἀκολουθοῦν, ἀλλ' ὄχι μέχρι τέλους. Κάπου σκανδαλίζονται, σκοντάφτουν, πέφτουν, φεύγουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ψυχραίνονται. Γιατί; Ὅσο τὸ πορτοφόλι εἶνε γεμάτο, τὸ σπίτι καὶ ὅλα πᾶνε καλά, λένε «*Δόξα σοι, ὁ Θεός*»· ὅταν ἔρθῃ καμμιά συμφορά (ἀσθένεια, θάνατος, διωγμός, περιπέτεια, συκοφαντία), ἀρχίζει γογγυσμός· Γιατί ὁ Θεὸς ἔστειλε σ' ἐμένα τὸ κακό; ἐγὼ εἶμαι ὁ καλύτερος ἄνθρωπος· γιατί νὰ μὲ βροῦν οἱ θλίψεις;...

Αὐτοὶ μοιάζουν μὲ τὴ **γυναῖκα τοῦ Ἰώβ**. Ὅσο εἶχαν πλοῦτη, ἀπολάμβανε ὅλα τ' ἀγαθὰ· ὅταν ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ τοὺς βροῦν δοκιμασίες, τότε σκανδαλίστηκε, ἀπογοητεύτηκε, ἀπελπίστηκε, καὶ προέτρεπε τὸν ἄντρα τῆς· –Τί περιμένεις; βλαστήμα τὸ Θεὸ καὶ πέθανε!... Ὁ Ἰώβ τῆς εἶπε· –Τί εἶπες, γυναῖκα; τὰ καλὰ τὰ δεχτήκαμε ἀπὸ τὸ Θεό, τὰ κακὰ νὰ μὴν τὰ δεχτοῦμε; (βλ. 2,9-10). Ὁ Ἰώβ δὲν γόγγυσε. Μετὰ ἀπὸ ὅλο τὸν καταιγισμό τῶν συμφορῶν ποὺ δέχτηκε εἶπε τὰ λόγια ἐκεῖνα ποὺ ἀκοῦμε κάθε φορὰ στὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας· «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος*» (ἔ.ἀ. 1,21 καὶ θ. Λειτουργ.).

Ἡ πρώτη κατηγορία εἶνε οἱ ὑπερήφανοι, ἡ δεύτερα κατηγορία εἶνε **οἱ ἐπιπόλαιοι** χαρακτηρισ· οἱ δειλοὶ καὶ ἄνανδροι, ποὺ ὅταν παρουσιαστοῦν δεινὰ καὶ περιπέτειες ἐγκαταλείπουν τὸ Θεὸ ὅπως ἡ γυναῖκα τοῦ Ἰώβ.

3. Ἡ τρίτη κατηγορία εἶνε ἡ **γῆ ἢ γεμάτη ἀγκάθια**. Ποιοὶ εἶν' αὐτοί; Αὐτοὶ ἀκοῦνε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔχουν δουλέψει στὸν ἐσωτερικὸ τους κόσμον καὶ ἡ καρδιά τους εἶνε γεμάτη ἀγκάθια. **Ποιά εἶνε τὰ ἀγκάθια;** Ὅχι τὰ φυσικά, ἀλλὰ ἀγκάθια ἄλλου εἴδους, ποὺ κεντοῦν καὶ ματώνουν.

Κάθε ἄνθρωπος ἔχει μέσα του κάποιο ἀγκάθι. **Τρία** εἶνε τὰ πιὸ σοβαρά. Τὸ ἕνα εἶνε ἡ **φιληδονία**· τὸ νὰ θέλῃ κανεὶς τὶς ἀπολαύσεις, τὶς διασκεδάσεις, νὰ ρουφήξῃ ὅλες τὶς ἡδονές· τὸ «*Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀ-*

ποθνήσκομεν» (Ἠσ. 22,13 = Α' Κορ. 15,32). Τὸ ἀγκάθι αὐτό, σὲ σύγχρονη γλῶσσα, εἶνε κυρίως τὸ σεξουαλικό. Τὸ δεύτερο ἀγκάθι εἶνε ἡ **φιλοδοξία**· τὸ νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ γίνῃ μεγάλος καὶ τρανὸς πατώντας ἀκόμη καὶ σὲ πτώματα. Καὶ τὸ τρίτο καὶ φοβερώτερο ἀγκάθι, γιὰ τὸ ὁποῖο γίνονται μάχες καὶ πόλεμοι, εἶνε ἡ **φιλαργυρία**· ἡ λύσσα ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς χρήματα καὶ νὰ τὰ αὐξάνῃ συνεχῶς. Ἄπληστο, φοβερὸ πάθος! Αὐτὰ κεντοῦν τὸν ἄνθρωπο καὶ δὲν ἀφήνουν νὰ καρποφορήσῃ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Πρώτη κατηγορία οἱ ὑπερήφανοι, δεύτερα οἱ ἐπιπόλαιοι καὶ δειλοὶ, τρίτη οἱ φίλαυτοι (φιλήδονοι, φιλοδοξοὶ καὶ φιλάργυροι). Καὶ μένει ἡ τελευταία κατηγορία. Εὐχομαί στὸ Θεὸ νὰ εἴστε ὄχι στὶς ἄλλες ἀλλὰ ὅλοι σ' αὐτήν.

4. Εἶνε ἡ **καλὴ γῆ**. Ὁ σπόρος ποὺ πέφτει σ' αὐτὴν καρποφορεῖ. Ποιοὶ ἀνήκουν ἐδῶ; Εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ ἀκοῦνε στὴν ἐκκλησία μὲ προσοχὴ τὸ εὐαγγέλιο, τὸν ἀπόστολο, τὸ κήρυγμα, τὰ ψαλίσματα. Πόσο λίγοι εἶνε! Αὐτοὶ δὲν μένουν ψυχροὶ κι ἀδιάφοροι. Προσεύχονται, ρουφᾶνε τὸν θεῖο λόγο ὅπως ἡ διψασμένη γῆ, συγκινοῦνται, νιώθουν ἱερὸ ῥίγος. Καὶ δὲν μένουν σὲ πρόσκαιρους συναισθηματισμούς, ἀλλὰ προσπαθοῦν νὰ ἐφαρμόσουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ζήσουν τὴ χριστιανικὴ ζωὴ. Πόσοι εἶνε; Ἐνας στοὺς ἑκατό; ἕνας στοὺς χίλιους; Αὐτοὶ εἶτε ὡς ἄτομα εἶτε ὡς ὀμάδες καλλιεργοῦν τὸν ἔμπρακτο Χριστιανισμό.

* * *

Ἀδελφοί μου, τελείωσα. Σᾶς ἀνέλυσα σύντομα τὴν παραβολὴ τοῦ Σπορέως καὶ κυρίως **τὰ τέσσερα ψυχικὰ ἐδάφη τῶν ἀκροατῶν** τοῦ θεοῦ λόγου ποὺ κηρύττεται στὴν Ἐκκλησία.

Μὲ τὴν εἴσοδο στὸ φθινόπωρο ἀνοίγουν πάλι τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα, ἀρχίζουν οἱ κύκλοι μελέτης τῆς ἀγίας Γραφῆς, ξεκινοῦν ἐσπερινὰ κηρύγματα καὶ θὰ διαδίδωνται κατὰλληλα ἔντυπα. Ἐφέτος λοιπόν, τώρα ποὺ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ θ' ἀρχίσῃ νὰ σπέρνεται προφορικῶς καὶ γραπτῶς, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ δείξετε **μεγαλύτερη προθυμία**. Ἄς ζητήσουμε στὴν προσευχή μας ἀπὸ τὸν Κύριο, ἡ οὐράνια αὐτὴ σπορὰ νὰ ἐνεργήσῃ μέσα μας καὶ νὰ φέρῃ καρπὸ. Νὰ μὴ μείνουμε ἄκαρποι καὶ χέρσοι, γιατί ὁ Κύριος εἶπε· «*Πᾶν δέντρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται*» (Ματθ. 3,10). **Δέντρα καρποφόρα λοιπόν!**

Εἶθε ὁ Κύριος νὰ μᾶς ἀξιῶσῃ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὅλοι **νὰ γίνουμε γῆ καρποφόρος**, πρὸς δόξαν τῆς ἀγίας Τριάδος· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΛΣΤ΄
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1845²

Κυριακὴ ΣΤ΄ τοῦ Λουκᾶ (Λουκ. 8,26-39)
20 Ὀκτωβρίου 2019

Συντάκτης (+) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Σύγχρονοι Γαδαρηνοὶ

«Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ’ αὐτῶν...» (Λουκ. 8,37)

Ἀκούσατε, ἀγαπητοί μου, τὸ ἱερὸ καὶ ἅγιο εὐαγγέλιο. Θὰ προσπαθῶ νὰ μιλήσω μὲ ἀπλᾶ λόγια, ὥστε νὰ μὲ καταλάβουν ὅλοι.

Στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρχε στὴ Γαλιλαία ἓνα μεγάλο χωριὸ κοντὰ στὴ λίμνη, ποὺ λεγόταν **Γάδαρα** καὶ οἱ κάτοικοι Γαδαρηνοί. Ἐκεῖ λοιπὸν πῆγε – ποιός; Ἐκεῖνος ποὺ εἶνε παραπάνω ἀπ’ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς βασιλιάδες καὶ τοὺς αὐτοκράτορες· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Τί ἔπρεπε νὰ κάνουν οἱ κάτοικοι; τί θὰ περιμέναμε; Ν’ ἀφήσουν τὶς δουλειές τους ὅλοι, νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, νὰ κόψουν λουλούδια καὶ νὰ τὸν ὑποδεχοῦν. Τὸ ἔκαναν; Τίποτα. Δὲν ἦταν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσουν τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ τοὺς ἔκανε. Ἐκαναν μόνο τὸ ἀντίθετο· τοῦ εἶπαν· **Φύγε, φύγε!**

Κι ὁ Χριστός; **Ἦ φιlanθρωπία του!** Τὸ δαχτυλάκι του μόνο νὰ κουνουῖσε, μπορούσε νὰ τοὺς κἀν κάρβουνο. Μποροῦσε τὴν ὥρα ἐκείνη νὰ στείλῃ ἄγγελο νὰ τοὺς πατάξῃ. Μποροῦσε νὰ πῆ στὰ ἄστρα νὰ πέσουν στὰ κεφάλια τῶν ἀχαρίστων. Δὲν τοὺς τιμωρεῖ· «**ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν**» (Λουκ. 8,37).

Τὸν ἔδιωξαν! Γιατί ὅμως; Τὸ λέει τὸ εὐαγγέλιο σήμερα. Ἐξω ἀπ’ τὸ χωριὸ ἦταν ἓνας ἀνθρωπος δυστυχισμένος. Ἄρρωστος; Χιλίες φορές νὰ ἦταν ἄρρωστος. Εἶχε **κάτι χειρότερο ἀπὸ ἀρρώστια**· ἦταν δαιμονισμένος.

—**Δαιμονισμένος;** Ἄκου τώρα στὴν ἐποχὴ τῆς ἐπιστήμης νὰ μιλήρ γιὰ δαιμονισμένους...

Καὶ ὅμως **ὑπάρχουν**. Κ’ ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ μὴν ὑπάρχουν, ἀλλ’ ὑπάρχουν. Ὅποιος ἀμφιβάλλει, ἄς πάη στὴν Κεφαλονιά, ποὺ εἶνε ὁ ἅγιος Γεράσιμος, κ’ ἐκεῖ θὰ δῆ δαιμονισμένους, ποὺ βρίζουν καὶ βλαστημοῦν, μὰ μόλις πλησιάσῃ ὁ σταυρὸς τοῦ ἁγίου Γερασίμου, τὰ δαιμόνια φωνάζουν «**Mās ἔκαψες!**», καὶ βγαίνουν.

Δαιμονισμένος λοιπὸν ἦταν κι ὁ ἀνθρωπος τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου, ἐκεῖ ἔξω ἀπ’ τὰ Γάδαρα. Ἐκεῖ καθόταν. Ἦ μᾶλλον δὲν καθόταν οὔτε στιγμή. Γύριζε δεξιὰ - ἀριστερά. Ἐσκιζε τὰ ρούχα του καὶ περιπλανιόταν γυμνός. Δὲν κατοικοῦσε σὲ σπίτι, τὴ νύχτα δὲν κοιμόταν σὲ κρεβάτι· πῆγαινε στὰ νεκροταφεῖα, σὰν βρυκόλακας, κ’ ἔμενε μέσ’ στὰ μνήματα. Ἐπεφτε κάτω, σπαρταροῦσε κ’ ἔβγαζε ἀφρούς. Τὸν ἔπιαναν, τὸν ἔδεσαν μὲ ἀλυσίδες, καὶ ἔσπαζε τὶς ἀλυσίδες σὰν κλωστές. Εἶχε μία τρομακτικὴ δύναμι, ἦταν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ὅλης τῆς περιφέρειας· κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Τώρα ὅμως ποὺ πλησίασε ὁ Χριστὸς **ἄρχισε νὰ τρέμῃ**. Ἐτρεμε αὐτός, ποὺ τρομοκρατοῦσε τὸν κόσμον ὅλο. Ὅπως τὰ φύλλα σείονται ἀπ’ τὸ σφοδρὸ ἄνεμο, ἔτσι καὶ ὁ δαιμονιζόμενος μόλις ἀντίκρουσε τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Γιατὶ αὐτὸς εἶνε ὁ ἰσχυρότερος ὄλων.

Ὁ Χριστὸς διέταξε τὰ δαιμόνια, ποὺ ἦταν φωλιασμένα στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, νὰ φύγουν. Καὶ **ἔφυγαν**. Ἀλλὰ προτοῦ νὰ φύγουν, παρακάλεσαν νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ πᾶνε κάπου ἄλλοῦ. Ποῦ; Παντοῦ πάει τὸ δαιμόνιο· σὲ ἐρημιές, σὲ δάση, σὲ ποτάμια, σὲ θάλασσες, σὲ δέντρα, σὲ σπηλιές, σὲ σπίτια. Πάει καὶ σὲ ζῶα ἀκόμα. Τὰ δαιμόνια λοιπὸν παρακάλεσαν, ἂν φύγουν ἀπὸ τὸν ἀνθρωπο αὐτόν, νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ πᾶνε **σὲ ἓνα κοπάδι ἀπὸ χοίρους** ποὺ ἔβοσκαν ἐκεῖ κοντά. Καὶ ὁ Χριστὸς ἐπέτρεψε. Καὶ μόλις τὰ δαιμόνια μπῆκαν στοὺς χοίρους, τὰ γουρούνια, ποὺ ὡς τότε ἔβοσκαν ἤσυχά, ἀγρίεψαν, ἄρχισαν νὰ γρυλίζουν, νὰ ὠρύωνται καὶ νὰ τρέχουν. Πῆγαν στὴν ἄκρη ἐνὸς βράχου, κι ἀπὸ κεῖ ἔπεσαν μέσα στὰ νερά τῆς λίμνης καὶ πνίγηκαν ὅλα.

—**Μὰ γιατί** νὰ γίνῃ αὐτό; ποιός ὁ λόγος; Ἦταν **μιὰ τιμωρία**. Πρέπει νὰ γνωρίζουμε,

ὅτι στήν παλαιὰ διαθήκη ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως δὲν ἐπέτρεπε στοὺς ἰουδαίους τὸ χοιρινὸ κρέας. Ἡ ἀπαγόρευσι αὐτὴ στήν καινὴ διαθήκη καταργήθηκε· γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς δὲν ἰσχύει. Ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ ὅμως πῆρε τὴ διάταξι αὐτὴ ὁ Μωάμεθ, τὴν πέρασε στὸ Κοράνιο καὶ τὴν τηροῦν καὶ οἱ μουσουλμᾶνοι. Μέχρι σήμερα Ἑβραῖος ἢ Τοῦρκος χοιρινὸ δὲν τρώει. Θεωροῦν τὸ χοῖρο ἀκάθαρτο ζῶο. Γι' αὐτὸ δὲν τρέφουν γουρούνια. Νηστεύουν ἀπὸ χοιρινὸ κρέας. Αὐτοὶ τηροῦν τὶς νηστεῖες τους· ἐμεῖς δυστυχῶς δὲν τηροῦμε τὶς νηστεῖες μας, γίναμε χειρότεροι ἀπὸ Ἑβραίους καὶ Τοῦρκους.

Τότε λοιπόν, ἐνῶ ἡ ἐντολὴ ἔλεγε νὰ μὴ βόσκουν χοίρους, οἱ Γαδαρηνοὶ ἔβοσκαν. Ἦταν **λαίμαργοι**, καὶ ἔτρωγαν. Ἦταν καὶ **φιλάργυροι καὶ πλεονέκτες**, καὶ ἔβγαζαν χρήματα ἀπ' τὸ ἐμπόριο αὐτὸ. Γι' αὐτὸ ἡ καταστροφὴ τῆς περιουσίας αὐτῆς ἦταν τιμωρία.

Δίνουν καὶ σ' ἐμᾶς ἓνα δίδαγμα. Περιουσία, ποὺ ἀποκτᾶται μὲ μέσα διαβολικά, θὰ ἐξανεμισθῆ. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο λεφτὰ δὲν κάνεις· μὲ τὸ διάβολο γίνεσαι ἑκατομμυριοῦχος. Ἄλλὰ «**τὰ διαβολομαζώματα γίνονται ἀνεμοσκορπίσματα**», ὅπως λέει ἡ παροιμία. Προτιμότερο νὰ τρῶς ξερὸ τὸ ψωμί σου μὲ τὸ Χριστό, παρὰ νὰ τρῶς τὰ καλύτερα φαγητὰ μὲ τὸ διάβολο.

Τιμωρήθηκαν λοιπόν ἐκεῖνοι. Γι' αὐτὸ τοῦ εἶπαν ὅλοι, Φύγε. Καὶ ὁ Χριστὸς ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέρος τους. Ἔνας μόνον, ὁ θεραπευθεὶς, ἤθελε νὰ μένη κοντά του. Ἀπὸ τόσο κόσμον ποὺ εἶχε τὸ χωριό, αὐτὸς μόνον σώθηκε, αὐτὸς ἦταν ὁ ἐκλεκτός. **Φτάνει ἓνας**, δὲν ἔχει ἀνάγκη ὁ Χριστὸς ἀπὸ πολλοὺς. Ὅσο ἀξίζει ἓνα διαμάντι, δὲν ἀξίζουν ἑκατομμύρια χαλίκια. Προτιμότερος ἓνας ποὺ πιστεύει, παρὰ ἑκατομμύρια ἀπίστων, φαύλων καὶ διεφθαρμένων.

Ὁ ἓνας αὐτός, ποὺ θεράπευσε ὁ Χριστὸς, ἦρθε καὶ κάθησε κοντά του σὰν ἀρνάκι. Τὸν βρῆκαν «**ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα**» (ἐ.ἀ. 8,35). **Ὁ λύκος ἐγίνε ἀρνί.** Ἔχει τὴ δύναμι ὁ Χριστὸς καὶ τὸν πιὸ ἄγριο νὰ τὸν ἐξημερώνη.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε τὸ θαῦμα αὐτό, ἀγαπητοί μου, πέρασαν σχεδὸν δύο χιλιάδες χρόνια. Ἐν τούτοις μέχρι σήμερα μέσα ἀπὸ δαιμονικὰ στόματα, μέσα ἀπὸ ἀντίχριστα λαρυγγία, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀκούγεται πρὸς τὸ Χριστὸ ἡ ἴδια ἐκείνη φωνὴ τῶν Γαδαρηνῶν· **Φύγε, φύγε!...**

Υπάρχουν σπίτια ποὺ πέταξαν καὶ ἔκαψαν τὶς εἰκόνες, ἔσβησαν τὰ καντήλια· δὲν ἐκκλησιάζονται, μένουν ἀλειτούργητοι· σταυρὸ δὲν κάνουν, βλαστημᾶνε τὸ Θεό, δὲν ἔχουν ἰδέα

τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶνε σπίτια ἀπίστων καὶ ἀθέων. Διώχνουν τὸ Χριστό. Σὰν τοὺς Γαδαρηνοὺς, τοῦ λένε· Φύγε, δὲν σὲ θέλουμε.

Καὶ λοιπόν; **ν' ἀπελπιστοῦμε;** **Ὁχι**, ἀγαπητοί μου. Γιατὶ ὑπάρχει, ὅπως εἶδαμε, μία δύναμις ποὺ νικᾷ τὸ κακό. Ποιά εἶνε αὐτὴ ἡ δύναμις; τὸ κράτος; οἱ νόμοι; τὰ δικαστήρια; Καὶ αὐτὰ βεβαίως συντελοῦν· δὲν ἀπορρίπτονται. Ἄλλ' ὅταν ἡ κοινωνία διαφθαρή καὶ ἡ σῆψι φτάσῃ ὡς τὸ κόκκαλο, ὅταν ἐξαντληθοῦν τὰ ἀνθρώπινα μέσα, τότε μόνον μία ἐλπίδα μένει· αὐτὴ ποὺ εἶδαμε σήμερα στὸ εὐαγγέλιο.

Ἄν ἤμουν ζωγράφος, θὰ ζωγράφιζα **δύο εἰκόνες**. Στὴ μία εἰκόνα ὁ ἄνθρωπος δαιμονισμένος, **μακριὰ ἀπὸ τὸ Χριστό**· σχίζει τὰ ρούχα του, ἐπαναστατεῖ στὴ μάνα καὶ τὸν πατέρα του· μισεῖ τὴν κοινωνία, τὴν πολιτεία, τοὺς νόμους· σπάει τὰ πάντα καὶ σὰν ἄλογο ἀχαλίνωτο ὁρμάει στὸ γκρεμό· ἀπαίσιον θέαμα. Καὶ στὴν ἄλλη εἰκόνα, ὁ ἄνθρωπος ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὰ δαιμόνια, **κοντὰ στὸ Χριστό**. Εἶδατε πῶς τὸν περιγράφει τὸ εὐαγγέλιο; Φόρεσε τὰ ρούχα του καὶ «**ἰματισμένος καὶ σωφρονοῦν**» καθόταν στὰ πόδια τοῦ Κυρίου (Λουκ. 8,35). Μόλις ἀπηλλάγη ἀπὸ τὸ δαιμονικὸ πνεῦμα, ἐπέστρεψε στὸ σπίτι καὶ ντύθηκε, τὸ στόμα του δὲν ἔβγαζε πλέον λόγια ἀπρεπῆ, τὰ χέρια του δὲν ἀπειλοῦσαν μὲ λιθάρια τοὺς ἀνθρώπους, δὲν κρατοῦσε ὅπλα νὰ φονεύσῃ· ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Τί ριζικὴ μεταβολή!

Ὁ Χριστέ, λέει ὁ Ντοστογιέφσκου, καμμία δύναμι στὸν κόσμον δὲν εἶνε σὰν τὴ δική του. Ἔσὺ παίρνεις τὸν δαιμονισμένο ἄνθρωπο καὶ ἀπὸ ἄγριο θηρίον τὸν ἐξημερώνεις· παίρνεις τὸ λύκο καὶ τὸν κάνεις ἀρνί, παίρνεις τὸ κοράκι καὶ τὸ κάνεις περιστέρι, παίρνεις τὴν τίγρι καὶ τὴν κάνεις ἔλαφο. **Δόξα τῷ ὀνόματί σου, δόξα τῇ δυνάμει σου!**

Πρέπει κανεὶς νὰ ἔχη χάσει τὰ λογικά του, νὰ ἔχη ξερριζώσει ἀπὸ μέσα του κάθε αἴσθημα ἀγαθότητος καὶ καλωσύνης, νὰ ἔνε πολὺ χυδαῖος, γιὰ νὰ μὴ μπορῆ **ν' ἀγαπήσῃ τὸ Χριστό**.

Τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο ἄς γίνῃ, ἀδελφοί μου, ἓνας **καθρέπτης**, στὸν ὁποῖο ὁ καθένας μας ἄς δῆ τὴν εἰκόνα του. Ἄς πλησιάσῃ καὶ ἄς μιμηθῆ τὸ Χριστό, γιὰ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἔννοια ποὺ ἐννοοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι ὅταν ἔλεγαν· «**Ἡ χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾗ**» (Μένανδρος· Πόθεν καὶ διατί σ. 216)· πόσο ὠραῖος εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὅταν εἶνε πράγματι ἄνθρωπος!

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2235	Κυριακὴ Ζ' Λουκᾶ (Λουκ. 8,41-56) 27 Ὀκτωβρίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Ἀπέναντι στὸ θάνατο

«Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει» (Λουκ. 8,52)

Θάνατος, ἀγαπητοί μου, πού πολλές φορές ἔρχεται στὴ ζωὴ μας ἀπροειδοποίητα καὶ πέφτει ξαφνικὰ πάνω σ' ἓναν ἢ περισσότερους συνανθρώπους μας σὰν κεραυνός· ὁ θάνατος, πού ἀρπάζει μέσα ἀπ' τὴν ἀγκάλη μας καὶ τὰ πιὸ ἀγαπητὰ πρόσωπα, **δημιουργεῖ θλίψι**. Κάθε λογικὸς καὶ φυσιολογικὸς ἄνθρωπος μπροστὰ στὸ θάνατο σταματᾷ, μπροστὰ στὸ φέρετρο συστέλλεται, μπροστὰ σὲ ἓνα τάφο συλλογίζεται μὲ θλίψι πολλὰ πράγματα.

Τὴ θλίψι ὅμως αὐτὴ δὲν τὴν ζοῦν ὅλοι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο· **ἀλλιῶς τὴν ἀντιμετωπίζει ὁ ἄπιστος καὶ ἀλλιῶς ὁ πιστός**. Ὁ ἄπιστος νικιέται ἀπὸ τὴ θλίψι, ἐνῶ ὁ πιστὸς νικᾷ τὴ θλίψι. ● **Ὁ ἄπιστος καταβάλλεται**, νικιέται, ἀποδιοργανώνεται ἀπὸ τὴ θλίψι. Κλαίει ἀπαρηγόρητα καὶ ὀδύρεται. Πάνω στὸν πόνο πού νιώθει χάνει τὸ ἔλεγχο τοῦ ἑαυτοῦ του, παραφέρεται, ξεφεύγει, παραλογίζεται. Αἰσθάνεται μέσα του πίεσι, θέλει κάπου νὰ ξεσπάσῃ, καὶ τὰ βάζει μὲ ὄλους· ἐκεῖ τότε συχνὰ ἀσεβεῖ, καταριέται, βλαστημάει, καταντᾷ μισάνθρωπος, τρελλαίνεται. Κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς θλίψεως μαραίνεται ψυχικά, φαρμακώνεται καὶ σωματικά, καὶ τὸ χειρότερο· κάποτε στὸ τέλος δυστυχῶς αὐτοκτονεῖ.

Εἶνε ἐπόμενο αὐτό. Ἐφ' ὅσον δὲν πιστεύει στὸ Θεό, στὴν θεία πρόνοια καὶ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ἀφοῦ γι' αὐτὸν ἄλλη ζωὴ δὲν ὑπάρχει, νομίζει ὁ ταλαίπωρος ὅτι ὁ ἀποθανὼν συγγενὴς ἢ φίλος του ἐξαφανίστηκε, μηδενίστηκε πλέον· βλέπει τὸ θάνατο ὡς τὸ ὀριστικὸ καὶ ἀμετάκλητο τέρμα τῆς ζωῆς μας, καὶ γι' αὐτὸ τὸν φοβᾷται καὶ τὸν τρέμει. Ταράζεται καὶ ἀκούγοντας ἀκόμη τὴ λέξι «θάνατος». Πασχίζει νὰ διώξῃ ἀπὸ τὴ σκέψι του κάθε τι πού θυμίζει θάνατο. Καὶ μπορεῖ νὰ δῆ τότε κανεὶς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, πού δηλώνει ἄπιστος, νὰ

ἐκδηλώνῃ μιὰ πίστι σὲ κάτι μεταφυσικό, νὰ θέλῃ π.χ. νὰ ἐξορκίσῃ τὸ θάνατο ...χτυπώντας ξύλο! Τί σημαίνουν αὐτά; Σημαίνουν, ὅτι στὴν ψυχὴ καὶ τὴ σκέψι αὐτοῦ τοῦ ἀπίστου βασιλεύει ὁ θάνατος μὲ ὅλα τὰ φόβητρά του, τὶς δεισιδαιμονίες καὶ ἀνόητες προλήψεις.

● Τελείως διαφορετικὴ στάσι ἀπέναντι στὸ θάνατο παίρνει **ὁ πιστός**. Τὸν καιρὸ τοῦ πένθους του γιὰ τὸ θάνατο τῶν γονέων του, τῆς συζύγου του, τοῦ παιδιοῦ του, τοῦ φίλου του, ὁ πιστὸς Χριστιανὸς φανερώνει ἓνα μεγαλεῖο ψυχῆς· ξεδιπλώνει τὴν πίστι του καὶ τὴν ὑψώνει σὰν σημαία θριάμβου κατὰ τοῦ θανάτου. «Πιστεύει» -καὶ τὸ δείχνει- «εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα»· «προσοδοῦν» -χωρὶς ἀμφιβολία- «ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» (Σύμβ. πίστ. 1, 11-12).

Δὲν λέμε ὅτι μένει τελείως ἀπαθὴς ἀπέναντι στὸ θάνατο. **Πονάει καὶ πάσχει κι αὐτός ὡς ἄνθρωπος**. Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τέλειος ἄνθρωπος, «ἐδάκρυσεν» στὸ μνήμα τοῦ φίλου του Λαζάρου (Ἰω. 11,35). Ἡ **ἀναισθησία** στὸ θάνατο -ὅσο καὶ ἂν τὴν ἐπιδιώκουν κάποιοι φιλόσοφοι μιλώντας γιὰ **στωικὴ ἀπάθεια**, ἢ τὰ ἀνατολικά θρησκευματα καὶ ὁ βουδδισμὸς μιλώντας γιὰ τὴ **νιρβάνα**- δὲν εἶνε κάτι φυσικό· εἶνε χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῆς νεκρᾶς φύσεως, ὄχι τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς. Ἡ ἀνθρώπινη καρδιά μπροστὰ στὸ θάνατο καὶ θὰ πονέσῃ καὶ θὰ δακρῦσῃ καὶ θὰ κλάψῃ. Ἔχει ὅμως ἰσχυρὸ στήριγμα, πού ἀντισταθμίζει αὐτὴ τὴν καταπόνησι.

Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος, ὅταν δῆ τὸ θάνατο νὰ ζυγώνῃ μὲ γοργὰ βήματα στὴν κλίνη εἴτε τοῦ ἀσθενοῦς συνανθρώπου του εἴτε καὶ στὴ δική του, θέτει σὲ ἐνέργεια τὴν **ἐντονη προσευχὴ**. Θυμᾶται τότε καὶ ἀκολουθεῖ τὸν «**ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν**» (Ἐβρ. 2,10), τὸν Κύριό μας Ἰησοῦν Χριστόν. Τί ἔκανε ἐκεῖνος ὅταν βρέθηκε στὴν

ἴδια θέσει; προσευχήθηκε ἐναγωνίως τὴ νύχτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης στὸν κῆπο τῆς Γεθησημανῆ καθὼς ἔβλεπε τὸν θάνατο νὰ πλησιάζη καὶ τὸ πικρὸ ποτήριο νὰ ἐτοιμάζεται γι' αὐτόν. Αὐτὸ λοιπὸν θὰ κάνη καὶ ὁ Χριστιανός. Θὰ προσευχηθῆ κι αὐτός, σ' αὐτὴ τῆ Γεθησημανῆ τῆς ζωῆς του, καὶ θὰ πῆ· «*Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλήν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ὡς σύ*» (Ματθ. 26,39). Θὰ παρακαλέσῃ κι αὐτὸς τὸν Κύριο, ποῦ εἶνε «*ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων*» (Νεκρ. ἀκολ., ἀπόλ.), ν' ἀπομακρύνῃ τὸ πικρὸ ποτήριο τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ δὲν θὰ χάσῃ τὴ γαλήνη του· θὰ ὑποταχθῆ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἐμπιστευθῆ τὴ ζωὴ, τὴ δική του καὶ τῶν ἀνθρώπων ποῦ ἀγαπᾶ, στὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος μὲ ἀγάπη σοφία καὶ δικαιοσύνη ὀρίζει «*τὰς εἰσόδους εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ τὰς ἐξόδους*» τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς (εὐχ. Πεντηκ.), καὶ **θὰ ἐτοιμασθῆ νὰ πιῆ τὸ ποτήριο**.

Εἶνε βέβαιος ὅτι ὁ πανάγαθος Χριστὸς ἀκούει τὴν προσευχή καὶ τὸν ἀναστεναγμὸ του καὶ θὰ στείλῃ βοήθεια. Εἶνε βέβαιος ὅτι ὁ εὐσπλαχνος Χριστὸς, ποῦ δὲν φορτώνει στὰ παιδιά του «*φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα*» (πρβλ. Ματθ. 23,4. Λουκ. 11,46), τὴν ὥρα τοῦ πένθους, τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς δοκιμασίας, θὰ τοῦ στείλῃ καὶ **ἐκτακτη ἐνίσχυσι**. Καὶ τότε, τὴν ὥρα ποῦ μὲ μάτια βουρκωμένα θὰ πίνῃ σταγόνα - σταγόνα τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ θανάτου, ἐκείνη τὴν ὥρα μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεώς του θὰ βλέπῃ ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ δῆ ὁ ἄπιστος· θὰ βλέπῃ αὐτὸ ποῦ εἶδαμε ὅλοι στὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο. Τί δηλαδή;

Θὰ δῆ τὸν Κύριο, ὅπως ἄλλοτε πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Ἰαείρου, **νὰ ἔρχεται τώρα μυστικῶς** καὶ στὸν οἶκον τῆς δικῆς του ψυχῆς· καὶ αὐτὴ ἡ ἀόρατη μυστικὴ ἐπίσκεψις τοῦ Κυρίου θὰ δώσῃ στὸν δοῦλο του νέες δυνάμεις, ὥστε ὁ πιστὸς ν' ἀντιμετωπίζῃ τὸ θάνατο καὶ τὸ πένθος μὲ ἄλλο φρόνημα καὶ ἄλλα αἰσθήματα. Ὅπως στὸ σπίτι τοῦ Ἰαείρου «*ἔβγαλε ὅλους ἔξω*» (Λουκ. 8,54), ἔτσι τώρα θὰ διώξῃ ἔξω ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ τὸν ὄχλο τῶν λογισμῶν ποῦ δὲν ἀφήνουν τὴν καρδιὰ νὰ ἠρεμήσῃ καὶ νὰ δῆ τὴν ἀλήθεια. Καὶ ὅπως τότε εἶπε σὲ ὄλους τοὺς θρηνοῦντας νὰ σταματήσουν τὸ θρῆνο, ἔτσι τώρα θὰ σφουγγίσῃ τὰ δάκρυα τοῦ πένθους καὶ θὰ πῆ στὸ πιστὸ παιδί του ὅ,τι εἶπε καὶ στὸν Ἰαείρο· «*Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει*» (ἔ.ἀ. 8,52).

* * *

Ναί, ἀδελφοί μου! **οἱ νεκροί μας** δὲν παύουν νὰ ζοῦν, δὲν ἐξαφανίζονται. Μετὰ τὸν θά-

νατο οἱ ψυχές τους **ζοῦν** ἐκεῖ ποῦ εἶνε ἡ ἀληθινὴ ζωὴ. Καὶ τὰ σώματά τους, ποῦ μένουν ἐδῶ μέσα στοὺς τάφους, ἀναπαύονται καὶ κοιμοῦνται μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Γι' αὐτὸ τὰ νεκροταφεῖα κατὰ τὴν χριστιανικὴ ἀντίληψι εἶνε καὶ λέγονται **κοιμητήρια**. Οἱ ψυχές ἐκείνων ποῦ ἔφυγαν ἀπ' αὐτὴ τὴ ζωὴ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς κοινῆς ἀναστάσεως ζοῦν κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ περιμένουν τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τὴ μεγάλη καὶ ἐπίσημη, κατὰ τὴν ὁποία τὰ σώματα θὰ ἐνωθοῦν μαζί τους, τότε ποῦ ὅλοι οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν καὶ θὰ ἐμφανισθοῦν μπροστὰ στὸν Ποιητὴ καὶ Πλάστη τους γιὰ τὴν τελικὴ κρίσι καὶ ἀπόφασι.

Μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκείνη οἱ ψυχές ἐκείνων ποῦ ἔκλεισαν τὰ μάτια στὸ μάταιο τοῦτο κόσμος ἐν μετανοία, ζοῦν ἐκεῖ μέσα στὴν πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑπάρχει τίποτε γλυκύτερο καὶ ὠραιότερο ἀπὸ τὸ νὰ ζῆ κανεὶς κοντὰ στὸ Θεό; Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ τοῦ ἀποθανόντος συγγενοῦς μας ἔχει ἐξασφαλισθῆ ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουν τὰ δεινὰ τῆς παρούσης ζωῆς, ἐκεῖ ὅπου ὅπως τόσο ὠραῖα ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας «*ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός*» (Νεκρ. ἀκολ., εὐχὴ), ἐκεῖ ποῦ «*οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός*» (κοντάκ), γιὰτί ἐμεῖς νὰ κλαῖμε καὶ νὰ θρηνοῦμε ἀπαρηγόρητα; **Σὲ λιμάνι ἀσφαλισμένο ἔφτασαν οἱ ψυχές μὲ τὸ θάνατο**. Μακριὰ ἀπὸ τὰ κύματα, τὴ ζάλη, τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὶς θλίψεις αὐτῆς τῆς ζωῆς, εἶνε μακάριοι, ἡσυχιοι, εὐτυχησμένοι· βλέπουν σὰν **σκιά καὶ ἀράχνη** ὅλα ἐκεῖνα τὰ δύσκολα, γιὰ τὰ ὁποία ἐμεῖς ἐπάνω στὴ γῆ θρηνοῦμε καὶ χτυπιόμαστε.

Τὰ δάκρυά μας λοιπὸν ἀρμόζουν μᾶλλον **γιὰ ἐμᾶς** τοὺς ζῶντας, παρὰ γιὰ τοὺς προσφιλεῖς νεκροὺς μας.

Μὲ τέτοια φρονήματα καὶ αἰσθήματα ὁ **πιστὸς** ἀντιμετωπίζει τὸ θάνατο. Πιστεῦει στὸ Χριστὸ τὸ νικητὴ τοῦ θανάτου, ζῆ κατὰ τὸ θέλημά του, ἐλπίζει στὸ ἔλεος καὶ στὴ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, **νικᾷ τὴ θλίψι τοῦ θανάτου**. Ἔτσι μπορεῖ κι αὐτὸς μαζί μὲ τοὺς πιστοὺς ὄλων τῶν αἰώνων, βλέποντας μὲ ἀτάραχο βλέμμα τὸ θάνατο, νὰ κραυγάσῃ μὲ τὴ χαρὰ τοῦ θριάμβου τῆς πίστεώς του· Ποῦ εἶνε, θάνατε, τὸ κεντρί σου; ποῦ εἶνε, ἄδη, ἡ νίκη σου; ...εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό, ποῦ μᾶς ἔδωσε τὴ νίκη διὰ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «*Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ἄδη, τὸ νίκος; ... τῷ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Α' Κορ. 15,55,57).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος